

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (címe.) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősege (I.rendű alperes címe.) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. december 7. napján kelt 64.P.23.780/2018/11. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 12. sorszám alatt előterjesztett és Pf/3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az I. rendű alperest arra kötelezi, hogy 5 napon belül az eredeti „Mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve” címmel azonos helyen és betűszedéssel jelentesse meg 24 óráig a ...hu internetes portál főoldalán a „Helyreigazítás a »Mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve« című cikkhez” címet, melyből a címre kattintással tegye elérhetővé az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében megállapított helyreigazító közleményt.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.762 (négyezer-hétszázhatvankettő) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest és a II. rendű alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessenek meg 24.000 (huszonnégyezer) - 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint az I. rendű alperes által szerkesztett ...hu internetes hírportálon 2018. november 1-jén „Mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve” címmel jelent meg médiatartalom. A portál kezdő oldalán a cikk fenti címe még másnap 9 óra 42 perckor is szerepelt, oly módon, hogy arra kattintva a teljes cikk elérhetővé vált.

A felperes helyreigazítási kérelmet terjesztett elő, melynek az I. rendű alperes legkésőbb 2018. november 22-én akként tett eleget, hogy a helyreigazításként közzétenni kért szöveget annak utolsó bekezdésének elhagyásával, úgy tette közzé, hogy mellőzte a felperes arra irányuló kérelmének

teljesítését, hogy a helyreigazítás - az érintett tartalomhoz hasonló módon - 24 órán keresztül önálló hírként a portál kezdő oldalán is jelenjen meg.

A felperes keresetében arra kérte kötelezni az I. rendű alperest, hogy a helyreigazítás iránti kérelme szerinti teljes közlemény szövegét 24 órán keresztül önálló hírként, az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel a főoldalon önálló hírként jelentesse meg „Helyreigazítás a »Mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve« című cikkhez” címmel.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását indítványozták. Azzal védekeztek, hogy a helyreigazítási kötelezettségüknek a szükséges tartalmi körben eleget tettek, a felperesi kérelem a portál működési mechanizmusa miatt nem teljesíthető. Arra is hivatkoztak, hogy egyebekben a kifogásolt állítások megfelelnek a valóságnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ...hu portálon 24 órán keresztül önálló hírként az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel, a főoldalon az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül tegye elérhetővé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás. A portálunkon 2018. november 1-jén, »Mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve« címmel megjelent cikkben valótlanul híreszteltük, hogy 2018-ban Mindenszentek napján és halottak napján a feleségével a muszlim politikai elvbarátait és az iszlám szent helyeit látogatta meg felperes neve Isztambulban, ahol ezeket a napokat muszlim barátai körében töltötte. Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve Isztambul egyik luxusszállodájában szállt meg, és onnan jelentkezett be a Facebook-on egy poszttal. Valótlanul állítottuk, hogy felperes neve a halottak napi hosszú hétvégén Isztambulban a muszlim kapcsolatait biztosította be, ott politikai tárgyalásokat folytatott, és találkozott a török kapcsolataival, köztük ..., és azt is, hogy ... felperes neve muszlim kapcsolatrendszerét irányítja, szervezi. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy felperes neve törökországi utazásának részleteiről a ...ból származó forrásai tájékoztattak minket.” Az elsőfokú bíróság kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 57.150 forint perköltséget, valamint külön felhívásra 36.000 forint illetéket az államnak.

Az elsőfokú bíróság döntését a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdésére, az 1. § 6., 7. pontjára, a PK 13. számú állásfoglalására, valamint a Pp. 495. § (2) bekezdésére alapította.

Kifejtette, hogy a Pp. 495. § (2) bekezdése alapján a sajtó-helyreigazítás iránti perben a bíróság azt vizsgálja, hogy az alperes a helyreigazítás iránti kérelem teljesítését jogszerűen tagadta-e meg. Az önkéntes teljesítés esetén a per tárgyává legfeljebb az tehető, hogy annak módja megfelel-e az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Ebben a körben értékelte, hogy a kifogásolt tartalom a közzétételhez képest még másnap is a kezdő oldalon keresztül a címre kattintva elérhető volt. Az alperes érdemi ellenkérelme nem vitatta ezt a felperesi előadást. Az alperes a kérelem teljesítésének technikai akadályára hivatkozott, melynek fennállását nem valószínűsítette, de azt sem fejtette ki, hogy ez pontosan miben is áll. Rögzítette, hogy a bíróság hivatalos tudomásának is és a józan észnek is ellentmond az alperesi hivatkozás.

A Pp. 266. § (4) bekezdése alapján fennálló tájékoztatási kötelezettséget mellőzte, mivel álláspontja szerint a sajtótermék fogalmi eleme a szerkesztői felelősség. Ezért, ha az I. rendű alperes által szerkesztett honlap sajtótermék, abba beleértendő az is, hogy annak tartalmát az I. rendű alperes határozza meg. A tartalom meghatározása tekintetében az is szükségszerű részelem, hogy adott tartalmak elérhetőségének helyét és időtartamát is az I. rendű alperes határozza meg.

Indokolása szerint a felperes alappal hivatkozott arra, hogy az alperes önkéntes teljesítése nem felelt meg sem a felperes kérelmének, sem az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak és annak talaján

kialakult bírói gyakorlatnak. Hangsúlyozta, hogy a sajtó-helyreigazítás társadalmi rendeltetését csak akkor töltheti be, ha a helyreigazításról az eredeti kifogásolt tartalomról tudomást szerző személyi kör lehető leg szélesebb része értesül. Az internetes portálok esetében a helyreigazítás társadalmi rendeltetését akkor tudja betölteni, ha a kezdő oldalon 24 óra időtartamban is megjelenik, mivel azok akik egy-egy hírportálról tájékozódni vélelmezhetően ezt napi rendszerességgel teszik, azaz 24 óra alatt legalább egyszer a kezdő oldalt áttanulmányozzák. Mindezek alapján a felperes kereseti kérelme szerint marasztalta az I. rendű alperest az Smtv. 12. § (2) bekezdése és a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és elsődlegesen a kereset teljes elutasítását. Másodlagosan kérték az elsőfokú ítéletet akként megváltoztatni, hogy a főoldalon kizárólag azt kelljen közzétenni, hogy „Helyreigazítás a mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat felperes neve című cikk kapcsán,” amely címre kattintva az eredeti, immáron a helyreigazítás szövegét tartalmazó cikk elérhető.

A másodfokú bíróságtól a felülbírálatot a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaiban megjelölt jogkörökre hivatkozva kérték.

Fellebbezésükben egyrészt arra hivatkoztak, hogy a teljes helyreigazító közleményt kell a portál főoldalán 24 óra időtartamban önálló hírként közzétenniük az ítélet szerint annak ellenére, hogy a főoldalon kizárólag a cikk címe jelent meg a keresettel sérelmezett egyéb közlések azonban nem. Megítélésük szerint a helyreigazítás közzétételének ezen módja sérti a 12. § (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kell közzétenni.

Hangsúlyozták, hogy a felperes által sérelmezett közlések nem a főoldalon, hanem a fellebbezésben megjelölt oldalon jelentek meg, mely felületen a helyreigazítási kérelem szerinti szöveg a felperes által sem vitatottan a kereset benyújtása előtt már megjelent és a szöveg jelenleg is olvasható. Mindezek alapján kérték elsődlegesen a kereset teljes elutasítását.

Másodlagosan hivatkoztak a kereset mellékletére, mely igazolta, hogy a portál főoldalán kizárólag az a közlés jelent meg, miszerint a felperes mindenszentek napján muszlim szent helyeket látogat. A felperes által sérelmezett közlések közül tehát mindössze egyet tartalmazott a főoldal.

Megítélésük szerint, amennyiben a főoldalon történő helyreigazítás iránti igény megalapozott, úgy a főoldalon az alpereseket legfeljebb olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére lehet kötelezni, amely a főoldalon megjelent egyetlen egy sérelmezett közlés vonatkozásában tartalmaz helyreigazítást, vagy a főoldal kizárólag egy utalást tartalmaz a cikkel kapcsolatos helyreigazításra, amelyre kattintva elérhető a helyreigazító közleményt már tartalmazó eredeti cikk. Ezt meghaladó igény nem áll összhangban az Smtv. hivatkozott rendelkezésével és a sajtó-helyreigazítás céljával.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontjának megfelelő mérlegelési jogkörben nem hozott döntést az elsőfokú bíróság, így az alperesek erre alapítva előterjesztett fellebbezése megalapozatlan. Az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le a megállapított tényekből, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyásának van helye.

Hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes olvasói a főoldalon vezető hírként nyithatták meg a perbeli cikket. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerinti közzététel csak akkor valósulhat meg álláspontja szerint, ha az I. rendű alperes olvasóközönsége a helyreigazítással is olyan módon tud találkozni, ahogyan a valótlan állításokat tartalmazó cikkel. Így teljesíthető csak a helyreigazítás valós társadalmi rendeltetése, az, hogy a sérelmezett cikkel azonos helyen jelenjen meg a helyreigazítást tartalmazó közlemény is.

Megítélése szerint az elsőfokú ítélet sem kötelezi az I. rendű alperest arra, hogy a helyreigazító közlemény teljes szövege jelenjen meg az általa szerkesztett portál főoldalán is. A kereseti kérelmük arra irányult, és az elsőfokú bíróság is ezt rendelte el, hogy az I. rendű alperes főoldalán úgy, ahogyan a perbeli cikket is közzétette, tegye elérhetővé a helyreigazító közleményt. Azaz úgy, hogy az eredeti cikkel egyezően a helyreigazítás teljes szövege - a helyreigazításra utaló közlésre kattintva - közvetlenül letölthető és elérhető legyen 24 órán keresztül. Továbbá a helyreigazítás szövegét az I. rendű alperes az eredeti cikkbe is ágyazza be a cím alá, illetve a szöveg elé. Utalt arra, hogy lényegében ennek felel meg az, ahogyan az alperesek a másodlagos fellebbezési kérelmükben kérik meghatározni a helyreigazítási kötelezettségüket. Kiemelte, hogy nem az a lényeg, hogy a sérelmezett közlések pontosan hol jelentek meg, hanem hogy honnan voltak elérhetők.

Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság minderre figyelemmel az Smtv. 12. § (1), (2) bekezdéseinek megfelelően kötelezte a helyreigazítás közzétételére az I. rendű alperest.

Hivatkozott a hasonló ügyekben született ítélőtáblai döntésekre, amelyek szintén alátámasztják, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a helyreigazítás meghatározásának módja kapcsán nem tartalmaz semmilyen jogszabálysértést.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az elsőfokú bíróság mérlegelést lehetővé tevő anyagi jogszabályt nem alkalmazott, a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján nem volt felülbírálati jogkör gyakorolható.

A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásához, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között az volt vizsgálandó, hogy az elsőfokú bíróság által elrendelt helyreigazítás megfelel-e annak a követelménynek, miszerint az eredeti közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben kell a helyreigazítást közzétenni, sérti-e ezáltal az Smtv. 12. § (2) bekezdését vagy nem.

A felek között nem volt vitatott, hogy az alperesi portál főoldalán a helyreigazítással érintett közleményből csak a cím jelent meg, ugyanakkor a fő oldali címből a teljes helyreigazítással érintett cikk egy kattintással elérhető és megismerhető volt az olvasók számára. A másodfokú bíróságnak a felek nyilatkozatai alapján jogkérdésben kellett állást foglalnia.

A másodfokú bíróság fenti tények alapján egyetértett az elsőfokú bíróság azon döntésével, hogy az alperes a felperes helyreigazítási kérelmét nem teljesítette maradéktalanul, és az Smtv. 12. § (2) bekezdése alapján kötelezhető volt a helyreigazító közlemény elérhetővé tételére a fő oldalról.

Az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy az Smtv. 12. § (2) bekezdése értelmében a helyreigazító közlemény eredetihez „hasonló módon” történő közzététele szempontjából annak van döntő jelentősége, hogy milyen módon volt az internetes sajtótermékből megismerhető a kifogásolt eredeti közlés. Továbbá annak, hogy az Smtv. 12. § (2) bekezdésének megfelelően az internetes sajtótermékben jelenjen meg a helyreigazító közlemény, és a helyreigazítás hasonló módon legyen megismerhető az internetes sajtótermék olvasói tábora számára.

A sajtó-helyreigazítás jogintézménye nem a sérelmes tartalom megváltoztatására irányul, hanem az adott sajtótermékben a cikket (egyéb tartalmat) olvasók tájékoztatására - hasonló módon megjelenő - helyreigazító közlemény által. Az internetes sajtótermék esetén ezért a helyreigazító

közleménynek elsődlegesen nem a sajtótermék felületéhez kapcsolódó archívumokban, keresési útvonalakon, hanem ugyanazon sajtótermék olvasói felületén (adott esetben főoldalon) kell megismerhetővé válnia, ahol a sajtóterméket olvasók azt olvashatták. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése technológia semlegesen határozza meg a hasonló és nem az azonos módon történő közzétételt. Nem foghatott helyt ezért az alpereseknek a kereset elutasítására irányuló azon védekezése, hogy az azonos elérési útvonalon konkrét címmel megjelölt oldalon jelenleg is megtalálható cikk a helyreigazítással. Az alperesek elsődleges fellebbezési kérelme nem volt alapos.

Nem volt vitatott ugyanakkor, hogy nem a teljes helyreigazítással érintett szöveg jelent meg az internetes sajtótermék főoldalán. A felperes fellebbezési ellenkérelmében maga is arra hivatkozott, hogy helyreigazítás szövege keresetben megjelölt címének főoldalon történő megjelenítését, valamint a főoldali címből egy kattintással történő elérését kívánta.

Nem foghatott helyt az alperesnek ezért az a másodlagos fellebbezési ellenkérelme, hogy csak az első közléssel érintett szöveget kellene a főoldalon megjeleníteni és onnan elérhetővé tenni. Az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerinti hasonló közzétételnek az felel meg, ha a teljes helyreigazítás szövege elérhető a főoldalról.

A másodlagos fellebbezési ellenkérelem szerinti másik, a címből egy kattintással elérhető helyreigazítás, mint közzétételi mód - mely azonos a fellebbezési ellenkérelemben megfogalmazott móddal - egyaránt figyelembe veszi azt, hogy az internetes újság főoldalán csak a cím volt olvasható, ugyanakkor a főoldalról a teljes cikk elérhető volt. Ez a közzétételi mód ezért megfelel az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerinti, az eredeti közléshez „hasonló módnak”.

Az elsőfokú bíróság által elrendelt közzétételi módból azonban ez a technikai megoldás nem következik. Az ítéleti rendelkezés úgy értelmezhető, hogy a főoldalon a helyreigazítás kérelemben megjelölt címe alatt a teljes helyreigazító közleményt is meg kell jeleníteni. A közzététel ilyen módját alappal sérelmezték az alperesek. Az internetes sajtótermék főoldalán ugyanis nem a teljes cikk, csak annak címe volt olvasható, a teljes cikk az oldalról csak kattintással volt elérhető. Egyéb, a közzétételi mód körben értékelhető körülmény nem merült fel a perben. A helyreigazítás teljes szövegének közzététele és megismerése az internetes sajtótermék olvasói számára az eredetihez hasonló, a másodlagos fellebbezési kérelem szerinti módon megvalósítható. Az ezen túlmutató elsőfokú ítéleti rendelkezés ezért nem felelt meg az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerinti „hasonló mód” követelményének.

Mindezekre tekintettel a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira is figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 382. § (3) bekezdése alapján részben megváltoztatta és - a másodlagos fellebbezési kérelemnek és a fellebbezési ellenkérelemnek, valamint az Smtv. 12. § (2) bekezdésének megfelelően - a rendelkező részben foglaltak szerint rendelte el a helyreigazító közlemény közzétételét. Egyebekben a - közzétételi módot kivéve - a fellebbezés korlátai között érdemben helyes elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a felek pernyertességét-pervesztességét a megváltoztatott módra tekintettel egyenlőnek találta. A II. rendű alperes költségjegyzéket nem terjesztett elő, ezért részére a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (5) bekezdés alapján másodfokú perköltséget nem állapított meg. A felperes javára a másodfokú bíróság a Pp. 364. § folytán alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése, a Pp. 499. § (1) bekezdése és a csatolt költségjegyzék, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése alapján, az 50%-os pernyertességre figyelemmel összesen 4.762 forint

áfa-val számított ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2019. március 29.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró